

KARTA INFORMACYJNA

UniObligacje FIZ

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych: **Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**

Fundusz Inwestycyjny: **UniObligacje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (dalej FIZ)**

Opis FIZ:

Fundusz inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym emitowane przez podmioty rządowe oraz podmioty korporacyjne z siedzibą na terytorium Europy Środkowo-Wschodniej z uwzględnieniem zasad dywersyfikacji lokat wskazanych w Statucie jak i poniżej w sekcji Polityka Inwestycyjna FIZ.. Przedmiotem lokat funduszu są listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego. Fundusz inwestuje zarówno w lokaty denominowane w walucie polskiej jak i w walutach obcych, z zastrzeżeniem zdania następnego. Dzięki wykorzystaniu transakcji FX SWAP, ryzyko walutowe jest zabezpieczane. Fundusz może dokonywać krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wchodzących w skład aktywów FIZ. Łączna wartość papierów wartościowych będących przedmiotem krótkiej sprzedaży nie może przekroczyć 40% wartości aktywów FIZ.

Parametry FIZ:

Waluta:

PLN

Opłaty FIZ:

stała: do 2% rocznie;

Dane Union Investment TFI S.A.:

Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

ul. Polna 11

00-633 Warszawa

www.union-investment.pl

Ryzyko inwestycyjne FIZ:

- bardzo niskie
  - niskie
  - **średnie**
  - wysokie
- bardzo wysokie

Definicje (zdefiniowane pojęcia zapisane zostały w niniejszej karcie informacyjnej wielką literą):

Aktywny Rynek – rynek spełniający łącznie następujące kryteria: instrumenty, będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne, zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, ceny są podawane do publicznej wiadomości;

Krótką Sprzedaż – technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych instrumentów finansowych od momentu realizacji zlecenia ich sprzedaży, jeżeli zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych instrumentów finansowych, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób instrumentów finansowych, albo zostały spełnione odpowiednie warunki, o których mowa w art. 7 ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

Instrumenty Pochodne – prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od ceny lub wartości danych papierów wartościowych oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych;

Instrumenty Rynku Pieniężnego – rozumie się przez to papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wyłącznie wierzytelności pieniężne:

- a) o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni liczonym od dnia ich wystawienia lub od dnia ich nabycia lub
- b) które regularnie podlegają dostosowaniu do bieżących warunków panujących na rynku pieniężnym w okresach nie dłuższych niż 397 dni, lub
- c) których ryzyko inwestycyjne, w tym ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, odpowiada ryzyku instrumentów finansowych, o których mowa w lit. a) lub b)

oraz co do których istnieje podaż i popyt umożliwiające ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły na warunkach rynkowych, przy czym przejściowa utrata płynności przez papier wartościowy lub prawo majątkowe nie powoduje utraty przez ten papier lub prawo statusu Instrumentu Rynku Pieniężnego;

Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami;

Uczestnik – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, posiadająca przynajmniej jeden certyfikat inwestycyjny FIZ; Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. w ramach danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego nabywa certyfikaty inwestycyjne FIZ stając się tym samym Uczestnikiem tego FIZ;

Ustawa – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 615 z późniejszymi zmianami).

Polityka inwestycyjna FIZ:

1. Fundusz lokuje aktywa FIZ w:

- 1) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w pkt 2,
- 2) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, ,
- pod warunkiem że są zbywalne,
- 3) waluty obce,
- 4) depozyty bankowe, na zasadach określonych w pkt 4.

2. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w pkt 1 ppkt 1), Fundusz lokuje w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez podmioty z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w państwach członkowskich Unii Europejskiej i w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie Unii Europejskiej oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja.

3. Fundusz może dokonywać Krótkiej Sprzedaży papierów wartościowych wchodzących w skład aktywów FIZ. Łączna wartość papierów wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 40% wartości aktywów FIZ. Łączna wartość papierów wartościowych jednego emitenta będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży nie może przekroczyć 20% wartości aktywów FIZ. Przy wyliczaniu limitów inwestycyjnych wynikających z Ustawy oraz statutu FIZ, uwzględnia się instrumenty finansowe będące przedmiotem Krótkiej Sprzedaży w odpowiednich limitach inwestycyjnych wynikających z przepisów Ustawy oraz statutu FIZ w ten sposób, że ustala się dla każdego instrumentu odrębnie różnicę między wartością instrumentów finansowych będących w portfelu inwestycyjnym FIZ a wartością takich samych instrumentów finansowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, a następnie wartość bezwzględna z tak otrzymanej wielkości traktuje jako zaangażowanie wynikające z określonego instrumentu.

4. Fundusz może lokować swoje aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub, które można wycofać przed terminem zapadalności.

Kryteria doboru lokat FIZ:

1. FIZ jest funduszem inwestującym w instrumenty o charakterze dłużnym. FIZ inwestuje zarówno w lokaty denominowane w walucie polskiej, jak i w lokaty denominowane w walutach obcych zarówno na rynku polskim, jak i rynkach zagranicznych.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez FIZ jest maksymalizacja wzrostu wartości Aktywów Funduszu w długim horyzoncie inwestycyjnym przy zachowaniu założonej płynności. Co najmniej 50% aktywów FIZ będzie lokowane w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez rządy państw z Europy Środkowo-Wschodniej, w tym polski Skarb Państwa. Co najmniej 30% aktywów FIZ lokowane będzie w papiery dłużne i Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez polski Skarb Państwa. W pozostałej części FIZ może inwestować środki w obligacje korporacyjne oraz inne aktywa określone powyżej w polityce inwestycyjnej FIZ.
3. Przez państwa z Europy Środkowo-Wschodniej rozumie się:
  - 1) państwa będące następującymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Serbia, Chorwacja.
4. Lokaty FIZ w dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz inne dłużne papiery wartościowe określone powyżej w polityce inwestycyjnej FIZ są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych, prognozowanych zmian kształtu krzywej dochodowości i poziomu rynkowych stóp procentowych, stosunku oczekiwanej stopy zwrotu do ryzyka inwestycyjnego związanego z danym papierem wartościowym lub Instrumentem Rynku Pieniężnego oraz ratingów emitentów opracowywanych przez uznane agencje ratingowe. Dodatkowo stosuje się także kryteria:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ograniczenia ryzyka kredytowego,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
5. W odniesieniu do lokat wskazanych w pkt 1 ppkt 3) powyższej Polityki Inwestycyjnej FIZ, stosowane są kryteria ryzyka kursowego danej waluty, oceny co do kształtowania się relacji poszczególnych walut portfela, a także dywersyfikacja portfela FIZ pod względem zaangażowania aktywów w lokaty denominowane w danej walucie.
6. W celu zapewnienia płynności środki FIZ są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

Zasady dywersyfikacji lokat FIZ:

1. Papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, wierzytelności wobec tego podmiotu i udziały w tym podmiocie, nie mogą stanowić łącznie więcej niż 20% wartości aktywów FIZ, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3.
2. Zasad, o których mowa w pkt 1, nie stosuje się do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez:
  - 1) Skarb Państwa;
  - 2) Narodowy Bank Polski;
  - 3) państwo należące do OECD;
  - 4) międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno z państw należących do OECD.
3. Listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny nie mogą stanowić więcej niż 25% wartości aktywów FIZ, przy czym łączna wartość lokat w listy zastawne nie może przekraczać 50% wartości aktywów FIZ.
4. Lokaty, o których mowa w pkt 1 ppkt 3) powyższej polityki inwestycyjnej, nie mogą stanowić więcej niż 20% wartości aktywów FIZ w odniesieniu do waluty obcej jednego państwa lub EUR.
5. Limity inwestycyjne, o których mowa w niniejszym rozdziale, z wyłączeniem limitów inwestycyjnych dotyczących wartości papierów wartościowych będących przedmiotem Krótkiej Sprzedaży, odnoszą się również do bezwzględnej wartości pozycji krótkiej netto. Przez pozycję krótką netto należy rozumieć sytuację, w której łączna wartość lokat danego typu jest mniejsza od zera.
6. Depozyty w jednym banku krajowym, banku zagranicznym lub instytucji kredytowej nie mogą stanowić więcej niż 20% wartości aktywów FIZ.
7. FIZ utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań FIZ, część aktywów FIZ na rachunkach bankowych.
8. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych, o których mowa w pkt 1, 2 i 4, uwzględnia się wartość papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub walut obcych stanowiących bazę Instrumentów Pochodnych.

Czynniki ryzyka dla nabywcy, w szczególności związane bezpośrednio z polityką inwestycyjną emitenta, w tym jego lokatami, a także opis sposobu zarządzania czynnikami ryzyka:**Ryzyko rynkowe**

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, w większym lub mniejszym stopniu podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku, czyli od stanu koniunktury giełdowej. Pogorszenie się koniunktury giełdowej może prowadzić do spadku cen większości notowanych papierów wartościowych, co z kolei może wpływać na spadki Wartości aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Funduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Funduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny FIZ) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny. Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy FIZ lokuje aktywa w specyficzne sektory gospodarki, wartość aktywów netto FIZ będzie ściśle uzależniona od kondycji danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tejże gałęzi przez inwestorów. Niekorzystna sytuacja w poszczególnych sektorach gospodarki, w których będą lokowane aktywa FIZ, może mieć negatywny wpływ na wartość aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny

Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład aktywów FIZ może negatywnie wpływać na wartość aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład aktywów FIZ może negatywnie wpływać na wartość aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek FIZ, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez FIZ kar umownych wynikających z zawartych przez FIZ umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat FIZ co może wpływać na wahania oraz spadki wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego. Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego FIZ po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem wykupywania certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

FIZ może zawierać umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym

Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiązą się następujące ryzyka:

1. w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, umowy opcji, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz w przypadku Instrumentów Pochodnych niezawieranych na rynku regulowanym – ryzyko kontrahenta;
2. w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku Instrumentów Pochodnych niezawieranych na rynku regulowanym) i ryzyko zmian kursów walut, które mogą wahać się w granicach +/-20%;
3. w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku praw pochodnych i transakcji terminowych niezawieranych na rynku regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
4. ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia aktywów FIZ, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
5. ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z certyfikatów inwestycyjnych w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez FIZ umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko związane z koncentracją sektorową lub geograficzną lokat

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty FIZ będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. Wówczas niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość certyfikatów inwestycyjnych związanych z Funduszem. Ryzyko to związane jest ze strategią inwestycyjną FIZ.

Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów

Aktywa FIZ przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad aktywami może doprowadzić do wahania wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ.

Czynniki ryzyka związane bezpośrednio z charakterem FIZ:

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany statutu FIZ w zakresie polityki inwestycyjnej FIZ mogą skutkować zmianą profilu ryzyka FIZ oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ. Zmiana polityki inwestycyjnej FIZ nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Zmiany polityki inwestycyjnej FIZ wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych ogłoszenia o zmianach w statucie.

Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

FIZ poprzez proces inwestycyjny i lokowanie aktywów w określone w statucie FIZ rodzaje

lokata będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w statucie FIZ, przy czym jednak FIZ nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatknych stóp zwrotu z Certyfikatów Inwestycyjnych. Inwestycje na rynku kapitałowym obciążone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny FIZ. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Certyfikaty Inwestycyjne Funduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego FIZ w opisie profilu inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne FIZ będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat FIZ nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości certyfikatów inwestycyjnych. Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyka związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez FIZ transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość negatywnego wpływu na wartość aktywów netto FIZ na certyfikat inwestycyjny transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem lokat z aktywów FIZ, w szczególności możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, a także możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji FIZ, w tym dotyczących FIZ lub umów dotyczących certyfikatów inwestycyjnych oraz umów o obsługę FIZ i Uczestników, w szczególności umów z dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość aktywów netto funduszu na certyfikat inwestycyjny.

Ryzyko wyboru FIZ niezgodnego z profilem inwestora

Inwestorzy mają tendencję do zawyżania własnej tolerancji dla ryzyka inwestycyjnego związanego z inwestycjami na rynkach finansowych. Skutkiem tego może być podjęcie inwestycji niezgodnej z profilem inwestora, a co za tym idzie, w okresach spadków cen papierów wartościowych na rynku kapitałowym, podejmowanie decyzji o żądaniu wykupienia certyfikatów inwestycyjnych przez FIZ po cenie niższej niż zostały zakupione, bez względu na perspektywy rynkowe oraz pozostały planowany termin inwestycji. Powyższe może spowodować uzyskanie przez Uczestnika niższego niż zakładany zwrotu z

inwestycji w certyfikaty inwestycyjne FIZ.

Ryzyko niedojścia do skutku emisji

Niedojście emisji do skutku, spowoduje, iż certyfikaty inwestycyjne nie zostaną przydzielone lub dokonany przydział stanie się bezskuteczny z mocy prawa. Oznacza to, że osoby, które dokonały zapisu na certyfikaty inwestycyjne oraz dokonały na nie wpłaty, nie będą mogły dysponować wpłaconymi środkami pieniężnymi do czasu otrzymania zwrotu dokonanych wpłat.

Ryzyko związane z możliwością zmiany warunków emisji, w tym okresu przyjmowania zapisów na certyfikaty inwestycyjne

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych jest uprawnione do dokonywania zmian warunków emisji, w tym zmian w terminach rozpoczęcia lub zakończenia przyjmowania zapisów albo odwołania rozpoczęcia przyjmowania zapisów na certyfikaty inwestycyjne danej emisji. Inwestor powinien liczyć się z ryzykiem podjęcia przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych decyzji o wcześniejszym zakończeniu przyjmowania zapisów, w szczególności, jeżeli zostaną dokonane wpłaty w minimalnej wysokości określonej w statucie FIZ i warunkach emisji, lub przedłużeniu okresu przyjmowania zapisów. Okres trwania zapisów nie może być jednak dłuższy niż 2 miesiące.

Ryzyko nieprzydzielenia certyfikatów inwestycyjnych

Przyjęta zasada przydzielenia certyfikatów inwestycyjnych może spowodować, że osobie dokonującej zapisów na Certyfikaty Inwestycyjne nie zostaną przydzielone Certyfikaty lub zostanie przydzielona liczba certyfikatów inwestycyjnych mniejsza niż liczba, na jaką został złożony zapis. Powyższe oznacza, że osoby, które dokonały zapisu na certyfikaty inwestycyjne oraz dokonały wpłaty na certyfikaty inwestycyjne, nie będą mogły dysponować wpłaconymi środkami pieniężnymi do czasu otrzymania od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych zwrotu dokonanych wpłat.

Ryzyko braku wpływu na zarządzanie FIZ

W Funduszu jako organ działa rada inwestorów. Może wystąpić sytuacja, w której np. w wyniku rozproszenia certyfikatów inwestycyjnych, Uczestnicy FIZ nie będą mogli efektywnie korzystać z przysługujących im uprawnień. Do uprawnień rady inwestorów należy podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania FIZ. Rada inwestorów kontroluje realizację celu inwestycyjnego FIZ i polityki inwestycyjnej oraz przestrzeganie ograniczeń inwestycyjnych. W tym celu członkowie rady inwestorów mogą przeglądać księgi i dokumenty Funduszu oraz żądać wyjaśnień od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizowaniu celu inwestycyjnego, polityki inwestycyjnej lub przestrzeganiu ograniczeń inwestycyjnych, rada inwestorów wzywa Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych do niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości oraz zawiadamia o nich Komisję Nadzoru Finansowego. Decyzje inwestycyjne dotyczące aktywów funduszu nie wymagają dla swojej ważności zgody rady inwestorów. W szczególności, pomimo, że FIZ został utworzony na czas nieokreślony, istnieje ryzyko podjęcia przez radę inwestorów uchwały o rozwiązaniu FIZ (dla podjęcia uchwały o rozwiązaniu FIZ wymagane jest, aby głosy za rozwiązaniem FIZ oddali Uczestnicy reprezentujący łącznie co najmniej 2/3 ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych FIZ). W konsekwencji może prowadzić to do konieczności wcześniejszego niż zakładane zbycia aktywów i uzyskania niższej, niż przewidywana, rentowności.

Ryzyko wynikające z możliwości obciążenia FIZ nielimitowanymi kosztami związanymi z jego funkcjonowaniem

Stosownie do postanowień statutu FIZ, niektóre koszty ponoszone przez FIZ w związku z jego funkcjonowaniem są nielimitowane i pokrywane z jego aktywów w wysokości wynikającej w znacznej mierze z umów, na podstawie których FIZ zobowiązany jest do ich uiszczenia. W

związku z powyższym, istnieje ryzyko obciążania aktywów FIZ kosztami w takiej wysokości i w takich terminach, jakie zostaną wynegocjowane przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych działające jako organ FIZ. Należy jednak zaznaczyć, że działając w interesie Uczestników, Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych będzie dążyło do racjonalizacji ponoszonych przez FIZ kosztów limitowanych i Nielimitowanych. Zaznaczyć należy, że FIZ nie będzie ponosił żadnych kosztów, które ciążyłyby na innych podmiotach.

Ryzyko związane z możliwością przeprowadzenia kolejnych emisji certyfikatów inwestycyjnych

Podjęcie decyzji o dokonaniu ewentualnych kolejnych emisji certyfikatów inwestycyjnych, zarząd Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych określi zasady, jak również wartość tych emisji. Istnieje ryzyko, że aktywa FIZ uzyskane w kolejnych emisjach certyfikatów inwestycyjnych mogą zostać mniej korzystnie ulokowane. Wywołane to może być tym, że warunki rynkowe (wskaźniki ekonomiczne charakteryzujące rynek) w chwili dokonywania drugiej lub kolejnych emisji mogą znacząco odbiegać na niekorzyść od tych, jakie występowały przy pierwszej emisji, co z kolei może prowadzić do sytuacji, w której aktywa pozyskane w kolejnych emisjach zostaną ulokowane w sposób mniej korzystny niż aktywa pozyskane w drodze wcześniejszych emisji. W przypadku, gdy aktywa FIZ uzyskane w kolejnych emisjach zostaną ulokowane mniej korzystnie, będzie to miało wpływ na wyniki Funduszu. W celu minimalizacji powyższego ryzyka zarząd Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych przy podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu kolejnych emisji będzie analizował możliwość wystąpienia wyżej wymienionych czynników oraz będzie dążył do ustalenia ceny emisyjnej w taki sposób, aby przeprowadzenie kolejnych emisji nie powodowało obniżenia stopy zwrotu dla Uczestników, którzy nabyli certyfikaty inwestycyjne wcześniejszych emisji.

Ryzyko płynności certyfikatów inwestycyjnych FIZ

Certyfikaty inwestycyjne nie będą dopuszczane do obrotu na rynku regulowanym ani wprowadzane do alternatywnego systemu obrotu, w związku z czym płynność certyfikatów inwestycyjnych na rynku wtórnym będzie bardzo ograniczona. W związku z powyższym, możliwość wcześniejszego wyjścia z inwestycji w Fundusz poprzez sprzedaż certyfikatów inwestycyjnych będzie istotnie zredukowana.

Ryzyko zmiany statutu FIZ

Zmiany statutu FIZ dokonywane są przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych i nie wymagają zgody rady inwestorów. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych nie przewiduje dokonywania zmian statutu FIZ w zakresie jego istotnych postanowień, jednakże nie można tego wykluczyć, w szczególności, jeżeli FIZ będzie przeprowadzał kolejne emisje certyfikatów inwestycyjnych.

Ryzyko rozwiązania FIZ w trakcie jego trwania

FIZ zostanie utworzony na czas nieokreślony. FIZ ulega rozwiązaniu, gdy:

- 1) w ciągu trzech miesięcy od dnia wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych lub od dnia wygaśnięcia zezwolenia inne towarzystwo nie przejmie zarządzania FIZ,
- 2) Depozytariusz zaprzestanie wykonywania swoich obowiązków i nie zostanie zawarta z innym depozytariuszem umowa o prowadzenie rejestru aktywów FIZ,
- 3) Rada Inwestorów podejmie uchwałę o rozwiązaniu FIZ,
- 4) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych podejmie decyzję o rozwiązaniu FIZ w przypadku, w którym wartość aktywów netto funduszu spadnie poniżej 25.000.000 (słownie: dwadzieścia pięć milionów) zł.,
- 5) upłynie sześciomiesięczny okres, przez który Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych

zarządzające FIZ będzie pozostawać jedynym uczestnikiem FIZ.

W przypadku wystąpienia przesłanki rozwiązania FIZ, może okazać się niemożliwe zakończenie projektów inwestycyjnych w planowanym terminie oraz konieczność zbywania lokat wchodzących w skład aktywów FIZ we wcześniejszym terminie niż planowany. Powyższe może negatywnie wpłynąć na zwrot z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne związane z FIZ.

Ryzyko prawnopodatkowe

Zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym, mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników FIZ. W takim wypadku Uczestnik FIZ narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika FIZ stopy zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne.